Perspectieven voor een samenwerking tussen huisarts en maatschappelijk werk in de aanpak van sociale determinanten

Haio: VANNESTE Hadewich , KUL
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: De Brabandere Isabel , SEGERS Karl

Context: De sociale situatie zorgt voor gezondheidsongelijkheid. De arts moet daarom over de vaardigheden beschikken om sociale determinanten op te merken en hiermee aan de slag te gaan. Het zou logisch zijn hier een maatschappelijk werker bij te betrekken. Deze is namelijk beter opgeleid om de sociale context te overzien. Het opzet van deze studie is tweeledig. Ten eerste het nagaan van wat de barrières en mogelijke strategieën zijn om sociale determinanten bespreekbaar te maken. Ten tweede wordt onderzocht wat de drempels zijn om als arts de patiënt efficiënt tot bij de maatschappelijk werker te krijgen en hoe deze drempels verlaagd kunnen worden

Onderzoeksvraag: 1) Wat zijn de barrières die het praten over sociale determinanten bemoeilijken en wat zijn de suggesties om deze barrières te verlagen? 2) Wat zijn de barrières die de doorverwijzing naar de maatschappelijk werker bemoeilijken en wat zijn de suggesties om deze barrières te verlagen?

Methode: Het gaat over een kwalitatief onderzoek. De verzameling van data gebeurde via twee verschillende focusgroepgesprekken en twee diepteinterviews. De deelnemers bestonden uit patiënten, huisartsen en maatschappelijk werkers. De verwerking van de data gebeurde volgens de thematische analyse.

Resultaten: In totaal zijn 8 patiënten, 4 huisartsen en twee maatschappelijk werkers geïntervieuwd. Uit de gesprekken komt naar voor dat er veel barrières zijn om sociale determinanten tijdens het huisartsenconsult aan te brengen en om een doorverwijzing naar maatschappelijk werk mogelijk te maken. Schaamte, te weinig tijd, te weinig kennis over de rol van de maatschappelijk werker, angst voor controles,…zijn enkele voorbeelden die aan bod kwamen. Om deze barrières weg te werken kwamen enkele suggesties aan bod, zoals het bewerkstelligen van een goede arts-patiënt relatie, het informeren over de rol van de maatschappelijk werker, een goede kennis over de sociale kaart,…

Conclusie: Er bestaan veel barrières die het praten over sociale determinanten en een doorverwijzing naar maatschappelijk bemoeilijken. Daarnaast zijn er verschillende suggesties op micro- en macroniveau naar boven gekomen om deze barrières weg te werken. Deze barrières en suggesties bieden perspectieven voor een samenwerking tussen huisarts en maatschappelijk werk in de aanpak van sociale determinanten.